آرمان ملّی
armanmeli.ir
سال هفتم
شماره ۲۰۰۰
پنجشنبه
۱۴۰۳•۰۹•۲۹
۱۷ جمادی الثانی ۱۴۴۶/ ۱۹ دسامبر ۲۰۲۴

«آرمان ملی» سایه روشن اجرای حذف ارز دولتی را بررسی می‌کند

پیش‌نیازهای موفقیت حذف ارز نیمایی

◂ هوشمند، راه نجات اقتصاد ◂ فرصتی برای شفافیت و بهبود شرایط اقتصادی

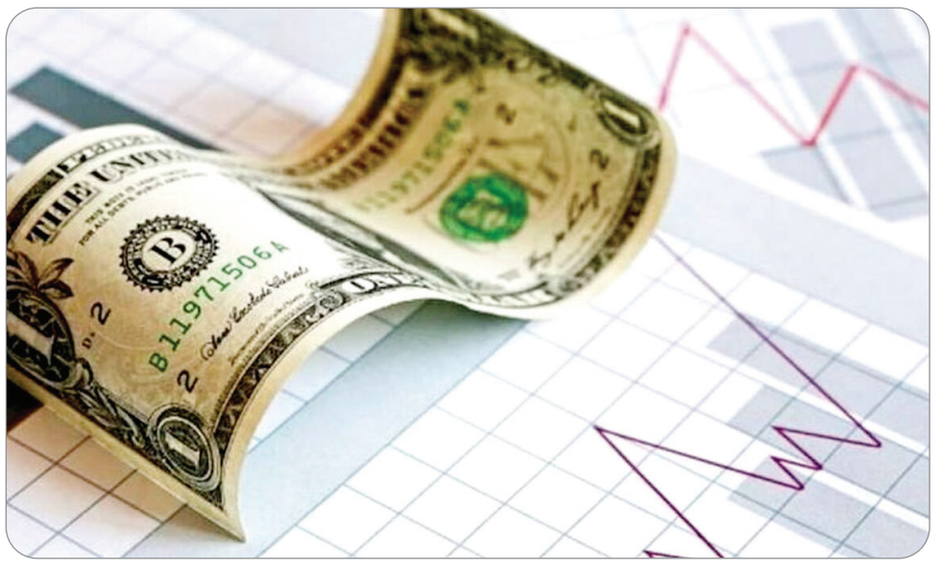

آرمان ملی- صدیقه بهزادپور: حذف ارز نیمایی، اقدامی است که همه دولت‌ها تاکنون معتقد به ضرورت اجرای آن در کشور به منظور تامین بهینه منابع ارزی، ممانعت از نوسانات بازار ارز، تخصیص عادلانه به گروه‌های مختلف، حمایت از تولید و... بوده‌اند، اما پیش‌شرط‌ها و شروط ضمن اجرای این طرح از جمله پارامترهایی محسوب می‌شوند که می‌تواند اجرای موفق آن را تضمین کند. کارشناسان بر این باورند که این اقدام می‌تواند به کاهش نوسانات ارزی و بهبود شرایط اقتصادی کمک کند. با این حال، یکی از نکات کلیدی که باید به آن توجه شود، افزایش نظارت بر بازار است، نظارت دقیق بر بازار می‌تواند به جلوگیری از افزایش قیمت‌ها و گرانی‌ها کمک کند و از بروز مشکلات اقتصادی جلوگیری نماید. به گفته تحلیلگران، دولت باید تدابیر لازم را برای کنترل قیمت‌ها و جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی اتخاذ کند، این اقدامات می‌تواند به ایجاد یک بازار منظم و پایدار کمک کند و اعتماد عمومی را به سیستم اقتصادی کشور افزایش دهد.

◂ اقدامی استراتژیک و خوب

به گزارش «آرمان ملی»، علی مختار کارشناس اقتصادی در این باره گفت: به طور کلی، حذف ارز نیمایی یک اقدام استراتژیک به شمار می‌رود که می‌تواند به بهبود شرایط اقتصادی کشور کمک کند، اما نیاز به نظارت و مدیریت دقیق دارد تا از بروز مشکلات جدید جلوگیری شود. برای مدیریت صحیح بر بازار ارز آزاد، تقویت زیرساخت‌های فناوری و بازارهای مالی امری ضروری است، در دنیای امروز، فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش بسیار مهمی در تسهیل معاملات و بهبود کارایی بازارها ایفا می‌کند، با تقویت این زیرساخت‌ها، امکان انجام معاملات به‌صورت آنلاین و بدون نیاز به واسطه‌ها فراهم می‌شود که این خود می‌تواند به شفافیت و کارایی بیشتر بازار ارز کمک کند. یکی از مزایای اصلی این رویکرد، کاهش هزینه‌های معاملاتی است. با حذف واسطه‌ها، افراد و شرکت‌ها می‌توانند به‌طور مستقیم با یکدیگر معامله کنند که این امر به کاهش قیمت‌ها و افزایش رقابت در بازار منجر خواهد شد. همچنین، این نوع معاملات آنلاین می‌تواند به افزایش سرعت و دقت در انجام تراکنش‌ها کمک کند و از بروز خطاهای انسانی جلوگیری نماید. علاوه بر این، با ایجاد بسترهای آنلاین، دسترسی به اطلاعات بازار برای تمامی فعالان اقتصادی آسان‌تر می‌شود. این اطلاعات شامل نرخ ارز، تغییرات بازار و تحلیل‌های اقتصادی است که می‌تواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر و آگاهانه‌تر کمک کند. در نهایت، تقویت زیرساخت‌های فناوری و بازارهای مالی نه‌تنها به بهبود وضعیت بازار ارز کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی به سیستم اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی نیز منجر شود. این اقدامات در کنار سیاست‌های اقتصادی مناسب، می‌تواند به ایجاد یک بازار ارز پایدار و کارآمد کمک کند.

◂ نظارت و حمایت

او افزود: یکی دیگر از اقدامات ضروری برای کاهش اثرات منفی ناشی از حذف ارز نیمایی، حمایت از صرافی‌های مجاز و رسمی است. این صرافی‌ها نقش کلیدی در مدیریت عرضه و تقاضای ارز دارند و او افزود: می‌توانند به عنوان پل ارتباطی بین خریداران و فروشندگان عمل کنند. دولت باید با ارائه تسهیلات و حمایت‌های لازم، به این صرافی‌ها کمک کند تا بتوانند به‌طور مؤثرتر در بازار فعالیت کنند. این حمایت‌ها می‌تواند شامل تسهیل در دسترسی به منابع ارزی، کاهش مالیات‌ها و هزینه‌های عملیاتی، و همچنین ارائه آموزش‌های لازم برای بهبود عملکرد این صرافی‌ها باشد. حمایت از صرافی‌های رسمی همچنین می‌تواند به جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی و بازار سیاه کمک کند. با تقویت این صرافی‌ها، افراد و شرکت‌ها به جای مراجعه به بازارهای غیررسمی، به صرافی‌های مجاز مراجعه خواهند کرد که این امر به افزایش شفافیت و کاهش نوسانات ارزی منجر می‌شود. علاوه بر این، صرافی‌های مجاز می‌توانند با ارائه خدمات متنوع و رقابتی، به بهبود شرایط بازار ارز کمک کنند و اعتماد عمومی را به سیستم اقتصادی افزایش دهند. به طور کلی، حمایت از صرافی‌های رسمی نه‌تنها به مدیریت بهتر بازار ارز کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به ایجاد یک فضای اقتصادی پایدار و مطمئن نیز منجر شود.

◂ کنترل نقدینگی

این کارشناس ادامه داد: علاوه بر این دولت به منظور جلوگیری از افزایش قیمت‌ها و گرانی، نسبت به کنترل حجم نقدینگی اقدامات لازم را انجام دهد. با کاهش نقدینگی در بازار، می‌توان تقاضا را مدیریت کرد و از افزایش قیمت‌ها جلوگیری نمود، این اقدام به ویژه در شرایطی که تورم بالا است، می‌تواند به تثبیت قیمت‌ها کمک کند. علاوه بر این، افزایش نرخ بهره نیز می‌تواند یک ابزار مؤثر در کنترل تورم باشد. با افزایش نرخ بهره، هزینه وام‌گیری برای افراد و کسب‌وکارها افزایش می‌یابد، که این امر می‌تواند به کاهش تقاضا و در نتیجه کاهش فشار بر قیمت‌ها منجر شود. این سیاست به‌ویژه در کوتاه‌مدت می‌تواند تأثیرات مثبتی بر بازار داشته باشد و به کنترل نوسانات قیمتی کمک کند. با این حال، باید توجه داشت که این سیاست‌ها ممکن است عوارض جانبی نیز داشته باشند. به عنوان مثال، افزایش نرخ بهره می‌تواند به کاهش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی منجر شود. بنابراین، دولت باید با دقت و با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی، این سیاست‌ها را اجرا کند و از ترکیب مناسبی از ابزارهای پولی و مالی استفاده کند. در مجموع، هدف اصلی باید ایجاد تعادل در بازار و حفظ قدرت خرید مردم باشد، با اجرای سیاست‌های مناسب و مدیریت صحیح، دولت می‌تواند به کاهش اثرات منفی گرانی‌ها کمک کند و شرایط اقتصادی را بهبود بخشد.

◂ حمایت از تولید داخل

مختار توضیح داد: یکی دیگر عواملی که می‌تواند اجرای این طرح را موفق‌تر کند، کاهش وابستگی به ارزهای خارجی به منظور واردات کالاها و مواد اولیه است. یکی از راه‌های کاهش وابستگی به ارزهای خارجی، حمایت از تولید داخلی است. دولت می‌تواند با ارائه تسهیلات مالی، کاهش مالیات‌ها و ایجاد زیرساخت‌های لازم، به تولیدکنندگان داخلی کمک کند تا بتوانند محصولات با کیفیت و رقابتی تولید کنند. این حمایت‌ها می‌تواند شامل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، دسترسی به فناوری‌های نوین و تسهیل در فرآیندهای تولید باشد. علاوه بر این، تقویت صادرات نیز می‌تواند به کاهش وابستگی به ارزهای خارجی کمک کند. با افزایش صادرات، کشور می‌تواند ارز بیشتری به دست آورد و نیاز به واردات را کاهش دهد. دولت می‌تواند با ارائه مشوق‌های صادراتی، تسهیل در فرآیندهای گمرکی و ایجاد بازارهای جدید برای محصولات داخلی، به این هدف دست یابد. به عبارتی، این برنامه‌ها باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که به توسعه پایدار و متوازن اقتصاد کمک کنند و با کاهش وابستگی به ارزهای خارجی و تقویت تولید داخلی، کشور می‌تواند به سمت استقلال اقتصادی حرکت کند و از نوسانات ارزی و بحران‌های اقتصادی جلوگیری نماید. او اضافه کرد: دولت باید با اتخاذ سیاست‌های حمایتی مناسب، به تولیدکنندگان کمک کند تا با چالش‌های ناشی از افزایش هزینه‌های واردات مواجه نشوند. این سیاست‌ها شامل مواردی چون، ارائه تسهیلات مالی، تشویقهای مالیاتی، حمایت از تحقیق و توسعه، تسهیل در واردات مواد اولیه، بازاریابی و رونق صادرات و... باشد تا بتوان با اجرای این سیاست‌ها، امکان حضور مثمرثمرتر تولیدکنندگان داخلی در بازار و حضور در مواجهه با چالشهای اقتصادی را فراهم کرد تا در نهایت به رشد و توسعه پایدار اقتصاد کشور کمک کند. مختار یادآور شد: حمایت از تولید داخلی یکی از ارکان اصلی موفقیت هر طرح اقتصادی است. دولت باید با تنظیم تعرفه‌های گمرکی به‌گونه‌ای عمل کند که از ورود کالاهای خارجی با قیمت پایین جلوگیری کند. این اقدام می‌تواند به تولیدکنندگان داخلی کمک کند تا در یک محیط رقابتی سالم فعالیت کنند و از آسیب‌های ناشی از رقابت ناعادلانه با کالاهای وارداتی در امان بمانند. همچنین مناسب است با وضع استانداردهای کیفی برای کالاهای وارداتی، از ورود کالاهای بی‌کیفیت و ارزان جلوگیری کرد، این اقدام نه‌تنها به حمایت از تولید داخلی کمک می‌کند، بلکه به حفظ سلامت مصرف‌کنندگان نیز اهمیت می‌دهد.

◂ شرط توفیق

بر اساس این گزارش، محمد لاهوتی، رئیس کنفدراسیون صادرات در مورد تأثیر این تصمیم بر صادرات گفت: موضوعی که از سال ۹۷ به بعد به دلیل الزام برگشت ارز صادرکنندگان به چرخه اقتصاد با روش‌های اعلامی بانک مرکزی شروع شد فراز و نشیب‌های زیادی داشت و دلیلش این بود که عرضه ارز در نیما و با توجه به نرخ آن، برای آنها امکان‌پذیر نبود و در این مسیر، اشکالاتی به وجود آمد از جمله اینکه اگر صادرکننده‌ای نمی‌توانست ارز را به موقع تحویل دهد یا واردکننده‌ای ارز خود را دریافت می‌کرد و نسبت به رفع تعهد ارزی اقدام نمی‌کرد با چالش‌هایی همراه می‌شدند و این دلایل باعث شدند سیاست‌گذار ارزی کشور تصمیمات جدیدی را بگیرد که بحث مرکز مبادله مطرح شد. رئیس کنفدراسیون صادرات بیان کرد: در کلیات موضوع، اگر مسیری که انتخاب شده است به درستی اجرایی شود و بانک مرکزی درمورد نرخ اجازه دهد که واقعا به صورت توافقی اتفاق بیفتد و واریز وجه ارز صادرکنندگان به کارگزاری بانک‌ها بدون مشکل باشد و هزینه‌های مضاعفی به صادرکننده تحمیل نشود قطعا این مرکز می‌تواند محل خوبی برای شفاف‌سازی نرخ و جلوگیری از ابهامات و نگرانی‌ها و ریسک‌ها باشد، اما اینها مشروط بر این هستند که این اتفاق‌ها صورت بگیرند. اگر شرایط روان و آسان باشد می‌تواند منجر به افزایش صادرات شود.

◂ اثر تورمی

مجید فلاحی‌نیا معاون اداره پایش بازار ارز بانک مرکزی درمورد سیاست بانک مرکزی به منظور تک‌نرخی شدن ارز گفت: به موجب بند الف ماده ۴۴ قانون بانک مرکزی موظف شده است که بازار ارز را به گونه‌ای مدیریت کند که نوسانات نرخ ارز در بازار ارز به حداقل ممکن کاهش پیدا کند. مدیریت بازار ارز نیازمند یک بازار منسجم ارزی است که بانک مرکزی سعی کرده است با راه‌اندازی بازار ارز تجاری در مرکز مبادله ارز و طلای ایران به این هدف برسد و ما انتظار داریم با سازوکارهایی که اندیشیده شده است شاهد تمرکز تمامی فعالان، صادرکنندگان و واردکنندگان و بانک‌ها به عنوان کارگزار در این سامانه باشیم تا با توجه به اینکه نرخ‌ها کاملا بر اساس عرضه و تقاضا عملیاتی می‌شوند نرخ‌های منصفانه در این بازار کشف و عملیاتی شوند. فلاحی‌نیا افزود: برای خیلی از کالاهای نهایی که به واردات وابسته هستند وقتی به دست مصرف‌کننده می‌رسند همواره این گلایه مطرح است که در شبکه توزیع با همان نرخ‌های بعضا بازار غیررسمی قیمت‌گذاری می‌شوند و به دست مردم می‌رسند، بنابراین فکر می‌کنیم با این ساز و کار شفافی که در حال انجام است و عرضه و تقاضا صورت می‌گیرد این علامت به فعالان اقتصادی منتقل می‌شود که نرخ‌هایی که الان با رضایت کامل صادرکنندگان و واردکنندگان عملیاتی می‌شوند به مراتب کمتر از بازار غیررسمی خواهند بود، اما نمی‌توان منکر این شد که بر روی قیمت کالاها تأثیر ندارد. به همین دلیل، تلاش می‌کنیم که اثر آن محدود باشد. کالاهای اساسی با همان ارز ۲۸ تومان خواهد بود و انتظار داریم تاثیر افزایشی کمی روی قیمت سایر کالاها داشته باشد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه مطرح کرد

جزئیات توافق دولت و مجلس در مورد متناسب‌سازی حقوق

رئیس سازمان برنامه و بودجه درباره اجرای قانون متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان توضیح داد. سید حمید پورمحمدی رئیس سازمان برنامه و بودجه در پایان جلسه هیات دولت با حضور در جمع خبرنگاران درباره تک نرخی شدن قیمت ارز گفت: الحمدا... کار با نظم جلو می‌رود در این چند روز بانک مرکزی با تعطیلات روبه‌رو شد اما ان شاءا... به شیوه مناسبی این روند را مدیریت خواهد کرد تا هم ارزآوری کشور بیشتر شود و هم تولید تقویت شود و هم بورس سبز باشد. بنابراین سیاست بانک مرکزی کاملا درست است. وی در پاسخ به سوالی درخصوص همسان‌سازی حقوق در مناطق مختلف کشور گفت: این را باید به دو قسمت تفکیک کنیم؛ یکی بحث متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان و دیگری حقوق کارمندان دولت است. وقتی درباره بازنشستگان صحبت می‌شود در قانون برنامه گفته شده کارمندان محترمی که در گذشته بازنشسته شده‌اند، فاصله حقوقی آنها با کارمند متناظرشان زیاد است، بنابراین به دولت تکلیف شده است که طی سه سال این‌ها را همسان‌سازی و یا متناسب‌سازی کرده و به ۹۰ درصد تراز

شاغلان برسانند برای جبران این میزان اختلاف تکلیف کرده بودند که در سال جاری ۴۰ درصد آن انجام شود. رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: وقتی خواستیم این کار را انجام دهیم در گفت‌وگوی مفصل با نمایندگان بازنشستگان مشخص شد منابعی که در بودجه پیش‌بینی شده است ۵۰ هزار میلیارد تومان بود و کفاف این کار را نمی‌داد و به طور مثال باید ۳۰ درصد انجام می‌شد. با نمایندگان مجلس و رئیس مجلس جلساتی را برگزار کردیم و نهایتا اینگونه با هم توافق کردیم که بحث متناسب‌سازی را از این ماه آنگونه که منظور قانون است و ۴۰ درصد است انجام دهیم و میزان کسری که باقی ماند را به عنوان طلب بازنشسته در نظر گرفته و سال آینده پرداخت می‌کنیم و به لطف الهی موضوع بازنشستگان تمام شد و در حال انجام است. وی ادامه داد: درخصوص کارکنان هم براساس قوانین پایه ما یک ضریب حقوقی داریم براساس این ضریب حقوقی عده‌ای دریافتی کمتری دارند و عده‌ای دریافتی بیشتری دارند ما کاری که در این زمینه انجام داده‌ایم این است که در بودجه سال آینده دو کار در این باره انجام داده‌ایم. پورمحمدی تصریح کرد: یک کار این است که سقف ۲۰ درصد را بالا آورده‌ایم و یک حداقل حقوق را بالا آوردیم. معافیت مالیاتی افرادی که حقوق کمتری می‌گیرند را تا صددرصد بالا بردیم تا نظم و عدالت بیشتری برقرار شود. در عین حال کارمندان ما که عائله بیشتری دارند، هزینه بیشتری هم دارند از همین رو ما با قانون جوانی جمعیت برای خانوارهای عائله‌مند را یک رشد حقوقی بالاتری دادیم که حقوق آنها ۳۴ الی ۳۵ درصد بالاتر می‌رود.

اخبار

لاستیک گران شد

قیمت انواع محصولات تایر، تایرهای سواری و وانتی رادیال بلت سیمی ۲۵ درصد، تایرهای بایاس (سواری) شامل تایرهای وانتی، راهسازی، صنعتی، کشاورزی ۲۰ درصد و تایرهای TBR ۴۵ درصد افزایش یافت. انجمن صنفی صنعت تایر در بخشنامه‌ای خبر از افزایش قیمت تایر داده است؛ مصطفی تنها سخنگوی انجمن مذکور در این ارتباط تاکید کرده که «با توجه به تغییرات در رابطه با نحوه تأمین ارز مورد نیاز مواد اولیه صنعت تایر و حذف گروه کالایی نیمایی که موجب افزایش قیمت ارز تولید کنندگان این بخش شد در نشست مدیران عامل واحدهای تولید لاستیک نسبت به افزایش قیمت تایر تصمیم‌گیری شد.» بر همین اساس در این بخشنامه آمده است: با توجه به تغییرات صورت گرفته در رابطه با نحوه تأمین ارز مورد نیاز مواد اولیه صنعت تایر و حذف گروه کالایی نیمایی که موجب افزایش نرخ ارز از ۵۰ هزار تومان به حدود ۶۵ هزار تومان گردیده و این افزایش قیمت بر تمام مواد اولیه تایر تأثیرگذار بوده و در نهایت افزایش قیمت تمام شده محصولات تایر را در پی داشته است، علیهذا در راستای واقعی‌سازی قیمت انواع محصولات تایر تایرهای سواری و وآنتی رادیال بلت سیمی ۲۵ درصد، تایرهای بایاس ۲۰ درصد (شامل تایرهای وآنتی راهسازی و صنعتی کشاورزی تیوب) و TBR و وآنتی ال استیل به میزان ۴۵ درصد از تاریخ این نامه افزایش یافته و اجرایی می‌گردد. بدیهی است قیمت‌های فوق بر مبنای نرخ ارز حدود ۶۵ هزار تومان تنظیم شده است.

ابلاغ برنامه محدودیت برق صنایع

معاون هماهنگی توزیع توانیر گفت: برنامه مدیریت بار صنایع با توجه به محدودیت تامین سوخت نیروگاه‌ها ابلاغ و اجرایی شده است. محسن ذبیحی معاون هماهنگی توزیع توانیر با اشاره به سرمای بی‌سابقه در کشور که افزایش مصرف گاز در حوزه‌های مختلف به ویژه بخش خانگی را به دنبال داشته است، گفت: این مهم مشکلاتی را در تأمین سوخت مورد نیاز نیروگاه‌ها در پی داشته به طوری که این محدودیت، موجب شده ذخایر سوخت مایع نیروگاه‌های نوار شمالی کشور به حد نگران کننده‌ای برسد.

وی اضافه کرد: از این رو برنامه مدیریت بار در بخش‌های مختلف از جمله صنایع تنظیم و به شرکت‌های توزیع نیروی برق سراسر کشور ابلاغ شده که براساس آن و نیز نشستی که اخیرا با یکی از شهرک‌های صنعتی بزرگ استان تهران داشتیم، برای اینکه بتوانیم همه بخش‌ها را مدیریت کرده و محدودیت‌ها را کاهش دهیم توافق شده که بار حوزه صنایع مستقر در شهرک‌های صنعتی و خارج از شهرک‌های صنعتی (صنایع کوچک و متوسط) که برق آنها از طریق شرکت‌های توزیع تأمین می‌شود مدیریت شود. معاون هماهنگی توزیع توانیر گفت: براساس این برنامه، مدیریت بار، همه مشترکان صنعتی یاد شده موظف به کاهش بار مصرفی خود به میزان ۵۰ درصد از ساعت ۶ صبح تا ساعت ۵ بعدازظهر می‌باشند و از ساعت ۵ بعدازظهر تا ساعت ۱۲ شب که حداقل مدیریت بار در بخش‌های دیگر اعمال می‌شود، صنایع حداکثر ۱۰ درصد مجاز به مصرف هستند که آن هم بیشتر برای بخش‌های سرایداری و نگهبانی و مصرف‌کننده‌هایی است که حتما باید در مدار باشند. وی در ادامه افزود: از ساعت ۱۲ شب تا ۶ صبح هم عمدتا صنایعی که ۳ شیفت کاری دارند، ملزم هستند ۷۰ درصد بار مصرفی خود را کاهش و حداکثر به میزان ۳۰ درصد مصرف داشته باشند.

کوتاه

کاهش مصرف گاز، فراتر از پیش‌بینی‌ها

پویش دو درجه کمتر و همراهی مردم موجب کاهش مصرف گاز تا ۴۰ میلیون مترمکعب شد. در طول سال، ۳۴ درصد از گاز تولیدی کشور به نیروگاه‌ها، ۳۴ درصد به صنایع، ۲۵ درصد به بخش خانگی و تجاری، ۳ درصد به حمل‌ونقل و ۴ درصد به بخش‌های عمومی و کشاورزی اختصاص می‌یابد، اما با کاهش دمای هوا، سهم بخش خانگی و تجاری به ۷۰ تا ۸۰ درصد افزایش پیدا می‌کند و گاهی حتی به ۸۲ درصد نیز می‌رسد. این ارقام نشان‌دهنده فشار بالای مصرف در روزهای سرد سال است.

◂ بحران ناترازی

ایران با شدت مصرف انرژی ۳.۳ برابر میانگین جهانی، به میزان تولید گاز چین انرژی مصرف می‌کند. این موضوع در کنار سهم ۷۲ درصدی گاز در سبد انرژی کشور، نشان‌دهنده ناترازی شدید در شبکه گازرسانی است. برای رفع این چالش، باید روی مدیریت مصرف و بهینه‌سازی انرژی متمرکز شویم. اقدامات کلیدی شامل فرهنگ‌سازی، اصلاح قیمت انرژی و افزایش بهره‌وری زیرساخت‌هاست تا نسل‌های آینده نیز از این منابع بهره‌مند شوند.

◂ ارتباط دما و مصرف گاز

با کاهش هر یک درجه دما، مصرف گاز کشور حدود ۲۵ میلیون مترمکعب افزایش می‌یابد. بنابراین، همکاری میان دولت و مردم در مدیریت مصرف ضروری است. با تلاش‌های انجام‌شده تاکنون، قطعی گاز در بخش خانگی رخ نداده است، اما برای تداوم این روند و حل بحران ناترازی، تدوین برنامه‌ای جامع بر پایه افزایش تولید و مدیریت مصرف الزامی است.

◂ کاهش مصرف در بخش خانگی

محسن پاک‌نژاد- وزیر نفت- از کاهش چشمگیر مصرف گاز خانگی و تجاری در روزهای اخیر خبر داد و گفت: «پیش‌بینی می‌کردیم مصرف روزانه گاز خانگی و تجاری به حدود ۶۷۰ میلیون مترمکعب برسد، اما به لطف همکاری مردم این میزان ۳۵ تا ۴۰ میلیون مترمکعب کاهش یافت.»

◂ اثرگذاری پویش «۲ درجه کمتر»

پاک‌نژاد ضمن قدردانی از مردم برای مشارکت در پویش «۲ درجه کمتر» افزود: «همراهی مردم باعث شد که مصرف گاز در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع کوچک به میزان قابل توجهی کاهش یابد و از فشار بر شبکه گازرسانی در فصل سرما کاسته شود.»

◂ کاهش مصرف گاز در آمار

به گفته مسئولان شرکت ملی گاز، روز سه‌شنبه (۲۷ آذر) مصرف گاز خانگی و تجاری به ۶۵۵ میلیون مترمکعب رسید که نسبت به روز دوشنبه، ۱۶ میلیون مترمکعب کاهش یافته است. این در حالی است که سرمای شدید امسال نسبت به سال گذشته، افزایش ۲۱ درصدی مصرف گاز را به همراه داشته است.

بازار سرمایه

رشد شاخص کل بورس

شاخص کل بورس تهران در معاملات دیروز (چهارشنبه) با ۶ هزار و ۵۰۳ واحد رشد، در ارتفاع ۲ میلیون و ۶۸۰ هزار و ۴۹۰ واحد قرار گرفت. شاخص هم‌وزن در جریان معاملات روز چهارشنبه با ۶ هزار و ۳۲۷ واحد افت به ۸۲۷ هزار و ۲۷۱ واحد و شاخص قیمت هم‌وزن با ۳ هزار و ۳۵۹ واحد کاهش به ۴۳۹ هزار و ۱۶۵ واحد رسید. دیروز معامله‌گران در بورس تهران بیش از ۲۷ میلیارد و ۱۲۶ میلیون سهم و اوراق مالی را با انجام بیش از ۶۸۹ هزار و ۲۸۳ معامله به ارزش ۱۷۱ هزار و ۲۳۴ میلیارد ریال داد و ستد کردند. نمادهای «فارس، فولاد، پارسان، فملی، وغدیر و تاپیکو» بیش‌ترین اثر مثبت و نمادهای «ویملت» بیش‌ترین اثر منفی را بر شاخص بورس گذاشتند. شاخص کل فرابورس ایران نیز دیروز با ۵۴ واحد افت به ۲۵ هزار و ۶۶۳ واحد رسید. معامله‌گران در فرابورس بیش از هشت میلیارد و ۵۶۷ میلیون سهم و اوراق مالی با انجام ۴۵۵ هزار و ۵۴۴ معامله داد و ستد کردند. نمادهای «رافع، فصبا، فجهان و شاوان» بیش‌ترین اثر مثبت و نمادهای «انتخاب، خاور و بپاس» بیش‌ترین اثر منفی را بر شاخص فرابورس گذاشتند.

نبض بازار

یک خودرو برای ۲۰ مشتری

در دور جدید عرضه خودروهای وارداتی ۱۵۰ هزار نفر برای خرید ۸ هزار خودرو ثبت نام کردند؛ بنابراین شانس برنده شدن متقاضیان به ۵ درصد رسیده است. به گزارش مهر، سامانه یکپارچه عرضه خودروهای وارداتی با عرضه ۲۹ مدل خودرو از روز یکشنبه ۱۱ آذر ماه بازگشایی شد تا متقاضیانی که در موعد مقرر اقدام به تعریف حساب وکالتی می‌کنند بتوانند از بین خودروهای عرضه شده در این دور، پنج اولویت مورد نظر خود را انتخاب کنند. پس از اتمام مهلت ثبت نام، قرعه‌کشی این خودروها ابتدای هفته جاری برگزار شد و آنطور که مهدی ضیغمی مدیر طرح واردات خودروی وزارت صمت اعلام کرد ۱۵۰ هزار نفر متقاضی خرید خودروهای وارداتی شده بودند. نکته جالب توجه آنکه در این دور صرفا ۸ هزار خودرو عرضه شده بود بنابراین شانس برنده شدن متقاضیان به ۵ درصد تنزل پیدا کرد. با توجه به اینکه واردات خودرو طی تقریبا ۵ سال ممنوع بود پس از آزادسازی واردات شاهد عرضه‌های قطره چکانی خودروهای خارجی به بازار بودیم اما به مرور روند واردات سرعت گرفت و به مرز ۳۰ هزار دستگاه رسید؛ بر همین مبنا نیز طبق آخرین آمار گمرک ایران در هشت ماهه سال جاری ۲۹ هزار و ۴۱۸ دستگاه خودرو سواری نو به ارزش ۶۱۷ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار از گمرکات کشور ترخیص قطعی شده اما این ارقام با وعده‌های متولیان و البته نیاز بازار داخل همخوانی ندارد. در همین راستا نیز مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۴ تصمیمات جدیدی برای واردات خودرو گرفت که یکی از مهم‌ترین آنها افزایش تخصیص ارز به این بخش بود؛ کمیسیون تلفیق مجلس مصوب کرد که سه میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار صرف واردات خودروهای نو و کارکرده شود. همچنین مجلس با اصلاح پیش بینی دولت در خصوص اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی برای واردات، مصوب کرده که واردات خودرو باید با تعرفه ۶۰ درصد انجام شود؛ البته در این مصوبه مشخص نشده این تعرفه برای کدام خودروهاست. برای مثال تعرفه خودروهای زیر ۱۵۰۰ سی‌سی، بین ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ سی‌سی و ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ سی‌سی با هم متفاوت است که سال جاری تعرفه هرکدام به ترتیب ۵۵، ۷۵ و ۹۵ درصد بوده است. مجلس اما مشخص نکرده که تعرفه اعلامی برای چه خودروهایی با چه مشخصاتی هستند. نکته دیگر اینکه موضوع «مزایده مجوز واردات» حذف و دولت مکلف شد آئین‌نامه واردات خودرو را بر اساس یک روش رقابتی تنظیم کند. ایرانیان خارج از کشور نیز مجموعا تا سقف ۱۰۰ میلیون یورو می‌توانند در سال ۱۴۰۴ خودرو وارد کنند. همچنین طبق مصوبه مجلس، واردات خودرو در مقابل صادرات مشمول رفع تعهد ارزی صادرکنندگان شده است. بنابراین صادرکنندگان انواع کالا برای رفع تعهد ارزی می‌توانند ارز حاصل از صادرات خود را به واردات خودرو تخصیص دهند که این موضوع نیز می‌تواند به تسهیل واردات خودرو کمک کند. نکته دیگر آنکه وزارت صمت تصمیم گرفته وضعیت عرضه خودرو از سوی شرکت‌های واردکننده را نیز تغییر دهد؛ آنطور که ضیغمی گفته «در آینده بسیار نزدیک صرفا شرکت‌هایی می‌توانند نسبت به واردات خودرو اقدام کنند که بتوانند از منابعی خودروی خود را وارد کنند که قیمت ارزی آن خودرو به نسبت سایر تأمین کننده‌ها قیمت پایین‌تری باشد تا بتوانند رقابت کنند و به تنظیم بازار کشور نیز کمک قابل توجهی را انجام دهند که این به زودی اجرایی خواهد شد.» او البته تاکید کرده که کاهش جدی قیمت گمرکی بسیاری از خودروها نیز صورت خواهد پذیرفت. بر این اساس، هنوز لایحه بودجه در مجلس است و احتمالاً تغییرات دیگری نیز در حوزه واردات خودرو صورت خواهد گرفت اما تا به اینجای کار به نظر می‌رسد وضعیت واردات خودرو نسبت به سال جاری بهبود یابد.